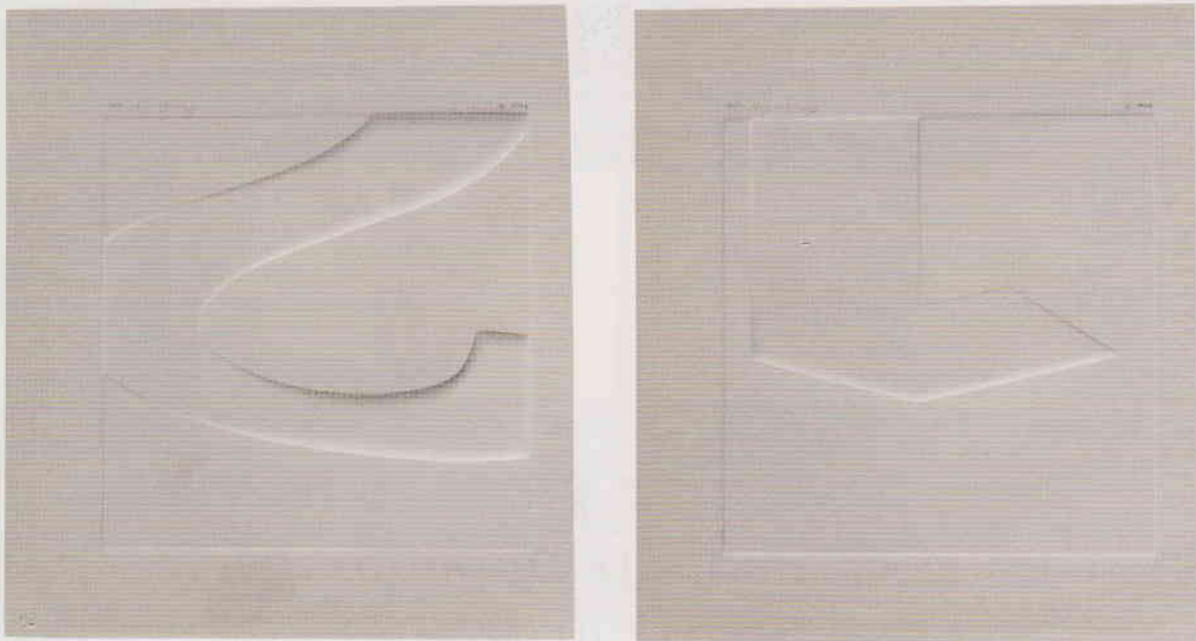

NIJMEGEN

HET

MUSEUM VALKHOF,

Harry van Kuyk, *Ciffers*, 1988, reliëfdrukken

De collectie van Museum Het Valkhof is vooral bekend om het grote aandeel archeologisch erfgoed uit Gelderland. Maar het museum bezit daarnaast veel modernere kunst, van hedendaags expressionisme tot popart, met een speciaal accent op kunstenaars uit de regio, zoals de graficus Harry van Kuyk (1929-2008), die vooral bekend staat als de uitvinder van de reliëfdruk. Museum Het Valkhof heeft de grootste museale verzameling van zijn reliëfdrukken in bezit.

Barbara Kruijssen, hoofd collectie, en Hedwig Saam, directeur-bestuurder van het museum, hoefden dan ook niet lang na te denken toen de Rabobank Rijk van Nijmegen, die delen van de eigen kunstcollectie aan het afstoten is, de serie *Ciffers* van Van Kuyk aanbod aan Het Valkhof. Kruijssen: 'We hadden al een aantal series van zijn hand, waaronder *Groot Abecedarium* en *Tangram*. Deze vrij onbekende serie ciffers is een mooie aanvulling daarop.'

De reeks bestaat uit tien reliëfdrukken uit 1988, van de ciffers nul tot en met negen. Van Kuyk had als afgestudeerd graficus gewerkt als handzetter en ontwerper bij grote drukkerijen en uitgeverijen voordat hij in de jaren zestig koos voor het kunstenaarschap. Hij vestigde zich in Bommel, bij Nijmegen, en ontwikkelde de reliëfdruk als nieuwe techniek in 1969. Met de reliëfdruk kon hij in kleine oplage een extreem reliëf (tot twee centimeter) drukken op speciaal langvezelig papier. Kruijssen: 'Hij heeft veel geëxperimenteerd met deze techniek om te kijken hoe hij de juiste boiling en diepte kreeg in het werk.'

Voor zijn druktechniek ontwierp Van Kuyk in 1971 een speciale pers. Hij persde een aluminium mal en een viltten contramaling druk, in warm, vochtig grafiekkarton, zonder gebruik van inkt: wit op wit. Anders dan bij de blinddruk, een inktloze prent met licht reliëf gemaakt op een degelpers

(hoogdruk) of etspers (diepdruk), wordt de reliëfdruk op een reliëfdrukkers (preëggers) gemaakt met behulp van een mal en een contravorm. Hoog- en diepdruk worden gecombineerd, waardoor het reliëf zowel in als op het papier ligt. Het ingewikkelde proces is nog altijd uniek.

Van Kuyk drukte op zijn speciale pers samenhangende reeksen op groot formaat met specifieke thema's: geometrie, de ordenende hij in cassettes, kisten en kunstenaarsboeken, zoals *Variaties op de Sectio Aurea* (1972), *Groot Abecedarium* (1973), *Tangram* (1975), *Landschap* (1980) en *Bodoni Initiales* (1993). De oplages waren klein: zeven, tien of twintig exemplaren, bij uitsondering zestig. De productie was namelijk erg tijdrovend.

Na een reis van vijf maanden door Atrika in de vroege jaren tachtig vestigde Van Kuyk zich in het dorpje Coijl, net buiten Nijmegen. Daar maakte hij nieuwe